

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor depuse de Cetince Ugur, de avocații Cristina Negru și Constantin Tănase, în interesele lui Cetince Ugur,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Cetince Ugur împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Cetince Ugur și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

(Dosarul nr. 3ra-941/24

NR. PIGD 2-2200816-01-3ra-21082023)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima Instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererile de recurs depuse de Cetince Ugur și de avocații Cristina Negru și Constantin Tănase, în interesele lui Cetince Ugur,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 octombrie 2021, Cetince Ugur, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, s-a adresat în instanță cu cererea de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al MAI al RM cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. În motivarea cererii a indicat că la 21 septembrie 2021, Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI a emis Decizia nr.XX/XX/XXX din aceeași dată prin care a dispus respingerea cererii de azil a cetățeanului Cetince Ugur, născut la XX XXX XXX, originar din orașul XXXXX, Republica XXXX. Prezenta decizie a fost adusă la cunoștința persoanei la data de 24 septembrie 2021, fapt probat prin semnătura aplicată pe foaia de titlu a deciziei. Or, ca temei de respingere a solicitării de acordare a unei forme de protecție a cetățeanului străin, autoritatea competentă a invocat că: țara de origine a solicitantului nu a aplicat tratamente ori pedepse inumane față de aceasta și nu există riscul realizării acestora la întoarcerea ultimului înapoi. S-a concluzionat că solicitantul de azil nu a fost constrâns să părăsească Turcia într-un mod forțat.

3. A considerat că decizia în cauză este neîntemeiată, se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național în Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, art.19 al Constituției RM, cât și la nivel internațional, iar temeiurile invocate drept unele formale menite să restrângă nefondat dreptul la azil a persoanei.

4. A susținut că situația de facto expusă de solicitantul Cetince Ugur în cadrul interviului realizat de Direcția de Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI la norma citată mai sus, se identifică un șir de circumstanțe importante pe care autoritatea competentă fie le-a omis din neatenție, fie le admite intenționat și anume, în pct.1 lit.c) al Deciziei nr.XX/XX/XXX din XX septembrie XXX, se menționează că motivul părăsirii țării de origine de către solicitant a servit faptul că reclamantul este de naționalitate kurd fiind înrolat în armată pentru a realiza operațiuni militare împotriva kurzilor sirieni, fapt refuzat de primul.

5. A mai comunicat că datorită discriminărilor grave realizate față de reclamant de către comandanții din cadrul forțelor armate care au început să-

l hărțuiască psihic și fizic pentru refuzul de a participa la atacul kurzilor sirieni, nu se poate întoarce în XXX, a fost torturat și bătut, fapt care a dus la apariția dorinței de a se sinucide, tăindu-și venele. La spital la reclamant au fost depistate fracturi ale piciorului, precum și răni la cap. Mai mult ca atât, autoritățile turce, i-au fabricat în jur de 14-15 dosare penale, pentru diferite motive inclusiv furturi de telefoane, care de fapt se dovedesc a fi niște provocări ce urmăreau persecuția reclamantului pe motive de naționalitate. A fost arestat de câteva ori, inițial pe câteva luni, iar ulterior a fost ținut în detenție un an și jumate. Important este că, aceste circumstanțe l-au făcut pe solicitant să se refugieze pentru a nu fi supus amenințărilor rezultate de persecuția internă pe motive de naționalitate, care se soldează cu tortura și persecuția cetățenilor turci de naționalitate kurdă, temeuri ce dau dreptul la protecția în R.M a cetățeanului străin și care se regăsesc în art.45 alin.(1), art.46 alin.(1), lit.c) și lit.e) al Legii nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM.

6. A menționat că circumstanță suplimentară pentru Cetince Ugur ca și pentru alți solicitanți a unei norme de protecție operează „*beneficiul dubiului*”, conform art.44 al Legii nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM, unde persoanele în cauză de cele mai multe ori nu au posibilitatea de a proba anumite circumstanțe din considerentul că la părăsirea țării de origine acestea nu dispun de suficient timp și garanții că nu vor fi supuse persecuțiilor de către agenții de persecuție enumerați la art.47 lit. a-b) al legii sus menționate.

7. A susținut că analizând norma enunțată mai sus în coraport cu prevederile pct.2 al Deciziei nr.XX/XX/XXX din XX septembrie XXX eliberată de Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI, a constatat cu certitudine că autoritatea în cauză nu pune la dubii argumentele solicitantului pe marginea problemei de discriminare pe motive de naționalitate, considerându-le ca fiind credibile. Or, la caz, a considerat că urmează a fi menționate următoarele rapoarte și articole care confirmă temeinicia celor invocate de solicitant și anume: conform articolului publicat pe sit-ul DIGI 24 intitulat: „XXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXX XXXXX”. De asemenea, persoanele de naționalitate kurdă de pe teritoriul Turciei se confruntă cu dificultăți extrem de considerabile, care necesită a fi protejate de statele care recepționează o cerere de azil din partea acestora.

8. În acest context a considerat necesar de a preciza că problema naționalității se încadrează perfect în prevederile art.17 al Legii nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM, care stipulează că: „Statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o

cetățenie și găsimdu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se întoarcă.

9. Suplimentar, a adus la cunoștință instanței că, oferirea azilului se impune și din considerentul că refuzul în protecția unui străin care poate fi suspus real riscurilor psihologice și fiziologice, s-ar echivala conform practicii Curții Europene a Drepturilor Omului „*admiterea tratamentelor inumane și degradante*„, motiv pentru care solicită instanței a evita încălcarea drepturilor solicitantului de azil.

10. În concluzie a comunicat că reieșind din prevederile legislației în vigoare, se stabilește cert că străinul, Cetince Ugur cade perfect sub incidența art.16 și art.17 al Legii nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM și în acest sens urmează să i se acorde azilul pe teritoriul RM. Drept urmare, reieșind din considerentul că decizia nr.XX/XX/XX din XX septembrie XX a Direcției Azil și Integrare încalcă dreptul de protecție a solicitantului de azil, din acest considerent a solicitat anularea Deciziei nr.XX/XX/XX dinXX septembrie XXX eliberată de Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI, cu obligarea Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI să-i acorde străinului, Cetince Ugur statutul de refugiat pe teritoriul RM.

INCIDENTE DE PROCEDURĂ

11. Prin încheierea protocolară emisă de judecătorul Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 24 februarie 2024, în temeiul art.70 din Codul de procedură civilă, în coraport cu prevederile art.195 din Codul administrativ, a dispus admiterea în proces Inspectoratul de Migrațiune al MAI al RM în calitate de succesor în drepturi a Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI (f.d.74, verso).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Veaceslav Ropot, în interesele lui Cetince Ugur, împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al MAI cu privire la anularea Deciziei nr.XX/XX/XX din XX septembrie XXX și obligarea acordării statutului de refugiat (f.d.76).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 19 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 80), avocata Cristina Negru, acționând în interesele lui Cetince Ugur, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea de contencios depusă de Cetince Ugur (f.d.81/82).

14. La 26 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat

pentru notificare participanților la proces copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d. 90), însă, la materialele cauzei nu se atestă confirmarea recepționării copiei deciziei expediate.

15. Ulterior, la 26 august 2024, prin intermediul poștei electronice, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat pentru notificare avocatei Cristina Negru, copia hotărârii motivate a primei instanțe, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronica anexat la materialele cauzei (f.d. 110).

16. La 27 august 2024, cât și la 28 august 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.97; 113), avocata Cristina Negru, acționând în interesele lui Cetince Ugur, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 98/99; 114/115).

17. La acest capitol, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție, relevă că, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de avocata Cristina Negru, în interesele lui Cetince Ugur, împotriva hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Cetince Ugur și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, adoptată în cauza civilă la acțiunea înaintată de Cetince Ugur împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al MAI al RM, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ favorabil (f.d. 156/169).

19. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând prevederile art. 1 alin.(1)-(3), art. 2 alin. (2), art. 3, art.6, art.10 alin.(1)-(2), art.11, art.17, art.20, art.21, art.22, art.39, art. 189 alin. (1), art. 194 alin. (1), art.206 alin.(1), art. 220 alin. (1), art. 208 din Codul administrativ, precum și prevederile art. 6 alin. (1) lit. a)-c), art.11, art. 16, art. 17 alin. (1), art. 45 alin. (3) lit. a)-c), art.47, art. 51 alin. (1), art. 56 lit. a)-f), art. 61 alin. (1), art. 63 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei, a reținut că, prin noțiunea de azil se subînțelege instituția juridică, prin intermediul căreia, statul oferă străinului protecție, recunoscându-i statutul de refugiat și acordându-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic, beneficiar de protecție internațională fiind cetățeanul străin sau apatrid, căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară.

20. Subsecvent, instanța de apel a precizat că pentru admiterea cererii de azil, este necesară efectuarea unei aprecieri individuale, în care solicitantul să demonstreze că există justificarea temerilor sale de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, precum și, urmează a fi stabilită legătura cauzală între actele de persecuție sau vătămare gravă la care

se presupune că a fost supus solicitantul de azil și decizia sa de a fugi din țară, motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecție, faptele relevante referitoare la țara de origine, de declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informațiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuției sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în țara de origine, or, în imposibilitatea stabilirii unei astfel de legături, devine dificil de apreciat, dacă acesta într-adevăr are nevoie de protecția unui alt stat.

21. La fel, instanța de apel a reținut că, la caz, se impune necesitatea de a stabili, dacă solicitantul protecției umanitare se află în pericolul de a fi supus persecuției sau vătămărilor grave în țara în care s-ar reîntoarce, existența unui sistem organizat de violări evidente ale drepturilor omului într-o țară neconstituind un motiv suficient pentru a se considera că o persoană ar fi expusă pericolului de persecuție sau riscului real de a fi supus unor vătămări.

22. Respectiv, în circumstanțele elucidate prin prisma actelor menționate supra, instanța de apel a constatat că Cetince Ugur a declarat că s-a născut la XX XXXX XXXX, în orașul XXXXX, XXX, este cetățean al XXX, de naționalitate XXXX și de religie XXXX.

23. La fel, instanța de apel a reținut că la data de 24 martie 2021, Cetince Ugur, s-a adresat cu cerere de azil în Republica Moldova, invocând că la vârsta de 20 de ani a fost înrolat în armată, unde a fost maltratat de comandanți. Totodată a indicat că la moment pe teritoriul Turciei nu se desfășoară conflict armat internațional sau intern, și această țară nu se află în situație de război.

24. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut că, solicitantul Cetince Ugur în cadrul interviului realizat de Direcția de Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI, în prezența avocatului, a declarat că, motivul părăsirii țării de origine a servit faptul că este de naționalitate kurd, fiind înrolat în armată pentru a realiza operațiuni militare împotriva kurzilor sirieni, fapt care a fost refuzat de primul. A mai comunicat faptul că, datorită discriminărilor grave realizate față de el de către comandanții din cadrul forțelor armate care au început să-l hărțuiască psihic și fizic pentru refuzul de a participa la atacul kurzilor sirieni, nu se poate întoarce în Turcia, a fost torturat și bătut pe diferite regiuni ale corpului inclusiv în zona organelor genitale fapt care a dus la apariția dorinței de a se sinucide, tăindu-și venele. La spital la reclamant au fost depistate fracturi ale piciorului, precum și răni la cap. De asemenea, solicitantul a relatat că, ulterior, a plecat pe plajă, unde a locuit 3 zile și de el s-a apropiat o persoană, această persoană era din or. Gaziantep și i-a comunicat că poate să-l ajute. Aceasta din urmă, i-a adus cinci telefoane și i-a zis să le vândă cu buletinul său de identitate, din considerent că personal nu deținea buletin de identitate, la care a fost de acord cu propunerea înaintată din considerent că altă ieșire din situație nu avea. Ulterior telefoanele au fost realizate la un magazin. A comunicat că la

sfârșitul verii al anului 2015, a fost oprit de poliție pentru control de acte, după ce a prezentat buletinul a fost dus la comisariat unde a fost interogat pe marginea telefoanelor vândute. Ulterior, s-a stabilit că aceste telefoane au fost furate. A mai susținut că au existat înregistrări video cum discuta pe plajă cu acea persoană, exista înregistrarea video din magazin cum a ridicat banii și i-a dat persoanei în cauză, însă toate aceste înregistrări nu au fost analizate. A menționat că a fost dus la procuratură și învinuit pentru vânzarea telefoanelor furate. Totodată, a remarcat că la comisariat în rezultatul percheziției corporale a fost depistat raportul medical. Urmare, a fost plasat în detenție pe o perioadă de două luni. După eliberare, solicitantul a invocat că s-a dus la comisariat pentru a-și confirma nevinovăția și atunci a aflat că pe numele său a fost intentate alte 14 dosare penale pentru realizarea telefoanelor furate. Drept urmare, solicitantul a cerut asistența unui avocat, dar i s-a explicat că din moment ce deține un astfel de raport medical este imposibil, și în astfel de condiții trebuie să vină părinții. Solicitantului i s-a permis să părăsească sediul comisariatului. În cadrul interviului, solicitantul a invocat că, în anul 2014 sau 2015 și-a perfectat pașaport național pe un termen de 10 ani. În anul 2017, solicitantul a remarcat că pașaportul său a fost deteriorat, a fost ruptă prima pagină astfel, pentru reînnoirea pașaportului s-a adresat la Ambasada XXXX din XXXXXX. Drept urmare, pașaportul i-a fost ridicat și atunci solicitantul a ieșit din sediul ambasadei plecând în satul XXXX, Republica XXXXX, la soția sa. În 2019 solicitantul a invocat că a fost arestat de către autoritățile naționale kirghize și transmis autorităților din XXXX. Solicitantul a relatat că la întoarcerea în XXXX, a fost dus la procuratură unde a semnat careva acte și a fost plasat în penitenciar. A menționat că a fost condamnat la 6 ani de detenție că ulterior aflase că mai sunt în examinare dosare penale unde este condamnat la 24 ani. Drept urmare, a declarat că, referitor la motivul solicitării azilului în Republica Moldova, solicitantul a remarcat că nu dorește să revină în țara de origine, deoarece riscă să stea în detenție pe nedrept.

25. În contextul celor menționate, instanța de apel reieșind din circumstanțele relatate de către solicitantul de azil în cadrul interviului, a conchis că, prima instanță corect a constatat faptul că întru acordarea statutului de refugiat, la depunerea cererii de azil, reclamantul/apelant Cetince Ugur nu a individualizat nici o acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața sa personală, or, potrivit pct. 22 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 cu privire la statutul refugiaților, statutul de refugiat se aplică și oricărei persoane care datorită agresiunii externe, ocupației, dominației străine fie într-o parte a teritoriului fie în întreaga țară de origine sau a cărei cetățenie o are, este obligată să părăsească locul de reședință obișnuită pentru a căuta refugiu într-un alt loc din afara țării sale de origine sau a cărei cetățenie o are.

26. Astfel, reieșind din definiția enunțată, instanța de apel a concluzionat că se denotă faptul că, reclamantul/apelant nu a identificat nici un motiv de agresiune, dominație străină sau existența unor evenimente care au tulburat ordinea publică în localitatea sa natală, precum și în țară, ne fiind probat pericolul real de reîntoarcere a acestuia în țara sa de origine, informațiile relatate de către ultimul fiind neclare.

27. În același context, instanța de apel a reținut că, în prezent pe teritoriul Turciei nu se desfășoară conflict armat internațional sau intern, și această țară nu se află în situație de război, fapt ce ar conduce la aplicarea prezentei prevederi legale.

28. În consecință, instanța de apel a considerat necesar de a reitera poziția instanței de fond, potrivit căreia, la respingerea cererii de acordare a azilului pe teritoriul R. Moldova reclamantului Cetince Ugur, s-a luat în considerare faptul că, ultimul nu a întâmpinat nici un obstacol din partea autorităților de stat din Republica XXX la perfectarea actelor, totodată Cetince Ugur nu a individualizat o careva acțiune concretă întreprinsă împotriva sa, acțiune ce i-ar pune în pericol viața sau integritatea acestuia, în defavoarea solicitantului de azil fiind constatat faptul că acesta a oferit o informație generală privind temerea sa individuală, or ultimul nu a oferit informații privind persoanele care îl amenință și nici nu s-a adresat la organele de drept naționale ci a decis să părăsească țara.

29. În contextul celor menționate, instanța de apel a concluzionat că temerile invocate în acest sens de către reclamantul/apelant Cetince Ugur, în calitate de solicitant de azil fiind neîntemeiate din punct de vedere subiectiv și obiectiv, or, prevederile art. 1A din Convenția de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților și art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova nefiind aplicabile în speță.

30. La fel, instanța de apel a susținut că nu pot fi reținute argumentele apelantului cu referire la necitarea legală a sa pentru examinare a cauzei în fond. Or, reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată, reclamantul Cetince Ugur a fost prezent la două dintre ședințele desfășurate, la solicitarea sa examinarea cauzei a fost amânată, ulterior acesta nu s-a mai prezentat, instanța dispunând examinarea cauzei în absență.

31. De asemenea, a mai susținut instanța de apel ca nici probele prezentate de către apelant la examinarea cauzei în ordine de apel – certificatul de naștere a copilului XXXX XX, nota informativă în baza fișei medicale a lui Cetince Ugur, conformarea de la locul de trai în Republica Moldova nu pot duce la combaterea argumentelor reținute de instanța de fond în respingerea acțiunii.

32. În lumina celor reliefate supra, instanța de apel a apreciază ca fiind justă soluția primei instanțe privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Cetince Ugur, prin care ultimul a pretins anularea Deciziei nr.XX/XX/XX din XX septembrie XXX, cu obligarea autorității de

resort să emită actul administrativ favorabil prin care să îi fie acordat azil pe teritoriul Republicii Moldova, or, decizia Direcției Azil și Integrale a Inspectoratului General pentru Migrațiune al MAI al RM, a cărei legalitate a fost supusă verificării în cadrul prezentului proces de judecată, este întemeiată, justificată din punct de vedere faptic și juridic și corespunde întru totul rigorilor și prevederilor legale ce țin de procedură și competența stabilită prin lege.

33. În această ordine de idei, instanța de apel a considerat necesar de a remarca faptul că evaluarea/soluționarea cererii depuse de către reclamantul/apelant, s-a desfășurat într-o manieră legală și în contextul unei motivări elocvente a discreției autorității publice, nefiind stabilite careva încălcări admise de către autoritate în cadrul examinării cererii acestuia, ne fiind demonstrat că, discreția decizională a pârâtului a fost valorificată într-o manieră arbitrară sau abuzivă.

34. Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată cerința reclamantului/apelant privind obligarea autorității pârâte să emită act administrativ individual favorabil, prin care să fie dispusă în privința acestuia aprobarea acordării azilului pe teritoriul Republicii Moldova, or, cadrul legal prevede clar condițiile și circumstanțele în care o astfel de cerere poate fi admisă, de care autoritatea publică abilitată urmează să se conducă în mod obligatoriu la examinarea unor asemenea solicitări.

35. La caz, a mai constatat instanța de apel că reclamantul/apelant Cetince Ugur nu a probat prin probe suficiente, concludente și pertinente, existența probabilității rezonabile de supunere a acestuia acțiunilor ce ar duce la încălcarea drepturilor sale fundamentale, care ar constitui acte de persecuție ce ar face aplicabile prevederile art. 45 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova, nefiind probate temeri întemeiate de persecutare a solicitantului de azil în țara sa de origine, pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică și datorită acestor temeri nu s-ar putea afla sub protecția țării, a cărei cetățenie o deține, or, faptul că reclamantul bănuiește că ar putea fi supus răfuielii fizice și condamnat, nu constituie temei legal de acordare a unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova.

36. Subsecvent, instanța de apel a învederat că, reclamantul/apelant, nu a probat nici faptul că, în privința sa au fost aplicate acte de persecuție sau că există riscul real de a fi suspus unor vătămări grave la care urmează a fi supus în țara sa de origine – XXXX, care ar fi suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, care să arate că, la revenirea sa în Turcia, acesta ar putea fi supus unui risc real de tratamente inumane.

37. În continuare, instanța de apel a notat că în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (1) al Legii privind azilul în Republica Moldova, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor

vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine, iar în sensul dat, reclamantul/apelant nu a prezentat nici o probă.

38. În contextul dat, instanța de apel a menționat faptul că, Cetince Ugur nu a individualizat nici o acțiune întreprinsă împotriva sa, ce ar pune în pericol viața sau integritatea acestuia, în defavoarea solicitantului de protecție internațională fiind conchis faptul că acesta a oferit o informație destul de generală privind temerea sa individuală. Astfel, temerea invocată de solicitant nu este una întemeiată și nu există o probabilitate reală ca, în cazul întoarcerii în țara de origine, viața și integritatea corporală a acestuia să fie puse în pericol, nefiind prezentate suficiente probe pentru a considera că există o probabilitate rezonabilă ca solicitantul de protecție internațională să fie supus acțiunilor ce ar duce la încălcarea drepturilor sale fundamentale care să constituie acte de persecuție ce ar face aplicabile prevederile art. 45 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova.

39. În virtutea acestui fapt, instanța de apel a menționat că, în rezultatul examinării cererii reclamantului și a circumstanțelor importante pentru justa soluționare a acesteia, s-a concluzionat că solicitantul de azil Cetince Ugur nu a fost constrâns să părăsească XXX într-un mod forțat. Drept concluzie, a fost apreciat faptul că, la momentul depunerii cererii de către reclamant situația din țara sa de origine nu prezenta un pericol atât pentru viața cât pentru și securitatea acestuia în cazul întoarcerii în țara de origine. Or, luând în considerare informația din țara de origine a solicitantului de azil, s-a apreciat că nu au fost găsite informații referitoare la existența unor schimbări în situația din țară, care ar pune în pericol viața și libertatea persoanei în cauză și de asemenea, nu au fost găsite rapoarte care ar înregistra unele încălcări grave ale drepturilor omului.

40. În acest context, instanța de apel a relevat că instanța de fond corect a constatat temeinicia și legalitatea acțiunilor autorității pârâte la emiterea Deciziei nr. XX/XX/XX din XX septembrie XXX privind respingerea cererii de azil, înaintate de Cetince Ugur. Or, instanța ierarhic inferioară a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanții la proces și fiind aplicată corect legea materială și legea procedurală, astfel constatându-se legalitatea hotărârii primei instanțe în întregul ei.

41. În concluzie, instanța de apel, cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, a constatat că dosarul nu conține vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză. Or, apelantul, utilizând calea de atac, nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

42. La 04 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.174), avocata Cristina Negru, acționând în interesele lui Cetince Ugur, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 175/176).

42.1. În susținerea recursului s-a indicat motivele în fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, suplimentar a menționat că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial cauza de contencios administrativ și nu a atras atenția la raționamentele invocate în cererea de apel și anume faptul că Cetince Ugur, nu s-a prezentat la examinarea cauzei în prima instanță, deoarece nu a fost înștiințat despre examinarea cauzei cu participarea sa, deci nu cunoștea despre locul, data și ora desfășurării ședinței, astfel, fiind lipsit de dreptul de a depune probe și înscrisuri și anume certificatul de la locul de trai, certificatul de la locul de muncă, precum și certificatul de naștere a copilului minor, motiv din care instanța de judecată nu putut să emită o hotărâre în baza circumstanțelor de fapt expuse supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță concludente și utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea anularii actului administrativ individual defavorabil contestat.

42.2. A mai susținut că instanța de apel a examinat cererea de apel fără prezenta unui traducător din limba turcă, or, cet. străin Cetince Ugur este de origine turcă și nu posedă limba română.

42.3. Drept urmare, a considerat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel, de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite, ceea ce în temeiul art.244-245 din Codul administrativ, servește drept temei de declarare a recursului.

43. La 20 ianuarie 2025, Cetince Ugur și reprezentantul acestuia avocatul Constantin Tănase, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 208/214).

43.1. În susținerea recursului s-a indicat motivele în fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, suplimentar a menționat că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, prin faptul că au fost greșit aplicate prevederile Legii nr.270 din privind azilul în Republica Moldova, or, instanța de apel urma obligatoriu să aprecieze probatoriu prin prisma art.44 din Legea nominalizată mai sus.

43.2. A mai susținut că de către instanța de apel au fost încălcate normele procedurale cu privire la limba de procedură, or, potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură civilă, persoanele interesate în soluționarea cauzei care

nu posedă sau nu vorbesc limba română sânt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

44. La 13 februarie 2025, Cetince Ugur și reprezentantul acestuia, avocatul Constantin Tănase, au depus supliment la cererea de recurs declarată la data de 20 ianuarie 2025, împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care au motivat suplimentar că apelantului Cetince Ugur nu i-a fost pus la dispoziție un traducător, or, acesta aflându-se în detenție preventivă, instanța de judecată avea obligația de ai asigura traducerea deoarece acesta nu cunoaște limba română nici limba rusă, ceea ce în temeiul art.432 alin.(2), lit.a) și alin.(3), lit.c) din Codul de procedură civile, servește drept temei de admitere a recursului (f.d.217).

45. La 16 decembrie 2024, la 21 ianuarie 2025 și la 14 februarie 2025, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare prin intermediul poștei electronice, în adresa Inspectoratului General pentru Migrație al MAI al RM, copia cererii de recurs depusă de avocata Cristina Negru, în interesele lui Cetince Ugur, copia cererii de recurs cât și suplimentul la recurs depuse de Cetince Ugur și reprezentantul acestuia avocatul Constantin Tănase, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f.d. 183; 215; 221).

46. Deși, Inspectoratul General pentru Migrație al MAI al RM a recepționat copia cererii de recurs și copia suplimentului la recurs depuse de Cetince Ugur și de reprezentantul acestuia Constantin Tănase, precum și copia cererii de recurs depusă de avocata Cristina Negru, în interesele lui Cetince Ugur, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursurile depuse împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

48. Art. 245 din Codul administrativ, relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

49. Art. 245¹ din Codul administrativ, prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

50. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

51. Art.195 din Codul administrativ, prevede că:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-171.”

52. Art.432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii la momentul depunerii cererii de recurs), reglementează că:

„(1) recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2)Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

53. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 02 octombrie 2024.

54. Totodată, din actele dosarului se atestă că, decizia motivată din 02 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Constantin Tănase, care acționează în interesele lui Cetince Ugur, la data de 10 decembrie 2024, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe dovada de primire anexată la materialele cauzei (f.d.172).

55. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Cetince Ugur, reprezentantul acestuia avocatul Constantin Tănase, precum și avocata Cristina Negru, care acționează în interesele lui

Cetince Ugur, s-au conformat prevederilor legale și au depus cererile de recurs în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

56. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ (a se vedea pct. 49), rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în cererea de recurs de avocata Cristina Negru, în interesele lui Cetince Ugur nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

58. Or, cererea de recurs depusă de avocata Cristina Negru, în interesele lui Cetince Ugur, conține obiecții de fapt și de drept similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

59. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în cererea de recurs cât și în cererea suplimentară depuse de Cetince Ugur și reprezentantul acestuia avocatul Constantin Tănase, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, nici în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), lit.a) și alin.(3), lit.c) din Codul de procedură, or, motivele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023), respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

60. Cu referire la alegațiile lui Cetince Ugur și reprezentanților acestuia avocații Constantin Tănase și Cristina Negru indicate în cererile de recurs, precum că Curtea de Apel Chișinău a examinat cauza în lipsa traducătorului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl apreciază critic, deoarece potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 02 octombrie 2024 al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, rezultă că, în conformitate cu prevederile art.378 din

Codul de procedură civilă, a fost anunțată componența completului de judecată în următoare componență: Ghenadie Mîra (președintele ședinței), Angela Braga și Victoria Sîrbu (judecători), cu participarea grefierii Mihaela Pîrcu și a interpretei Diana Guzun, iar de către Cetince Ugur și reprezentantul acestuia avocata Cristina Negru, nu au fost formulate careva obiecții sau propuneri de recuzare în conformitate cu prevederile art.52 din Codul administrativ, în coraport cu prevederile art.51 din Codul de procedură civilă, pentru a fi soluționate în conformitate cu legislația în vigoare.

61. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

62. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

63. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

64. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

65. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi

mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

66. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

67. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de Cetince Ugur și de avocații Cristina Negru și Constantin Tănase, în interesele lui Cetince Ugur, împotriva deciziei din 02 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă